

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2003

9395458

BRNO 2003

280, -

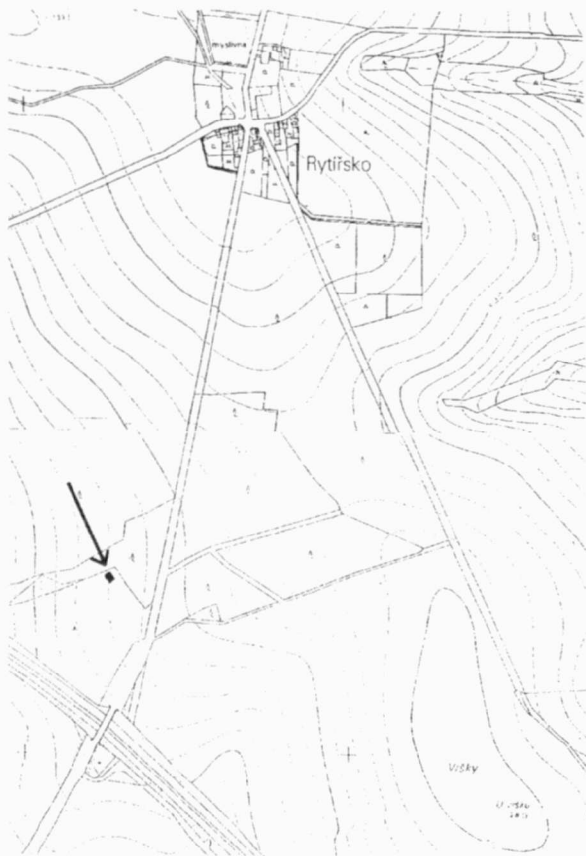
PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Obr. 35. Rytířsko – „věž“. Poloha lokality
Rytířsko – „věž“. Position der Lokalität

Výkop vedl nejdříve jihovýchodním směrem ke komunikaci Rytířsko – Kozlov, dále pak západním okrajem komunikace až do osady Rytířsko. Archeologické podloží zde představovala písčité kamenitá hlína pokrytá půdním typem. Archeologický výzkum nepřinesl žádné archeologické zjištění, vyjma recentních zemědělských aktivit.

Peter Kováčik, *Archäia Brno, o.p.s.*

Prameny:

Kováčik, P. 2002a: Zprávy o záchranném archeologickém výzkumu při stavbě „Rytířsko – věž“. Nálezo-
vá zpráva č. 32/02 uložená v archivu Archäia Brno, o.p.s.

Kováčik, P. 2002b: Zprávy o záchranném archeologickém výzkumu při stavbě „Rytířsko – el. přípojka“. Nálezo-
vá zpráva č. 33/02 uložená v archivu Archäia Brno, o.p.s.

Resumé

Rytířsko (Bez. Jihlava). Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Rytířsko (Bez. Jihlava). Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

SLATINICE (okr. Olomouc)

„Stará kotelna“. 10.-15. století. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.

V měsíci dubnu 2002 byl proveden záchranný archeologický výzkum v prostoru „Staré kotelny“, která se nacházela v západní části kostelního návrší. Akce byla vyvolána výstavbou nového lázeňského domu.

Výstavbou kotelny a inženýrskými sítěmi značně devastovaná plocha poskytla informaci o poměrně intenzivních sídlištních aktivitách v pravěku (kultura lužických popelnicových polí), na počátku našeho letopočtu (nálezy z doby římského císařství), ale především v raném až vrcholném středověku. Objekty z posledně jmenovaného období mají vesměs charakter stavebních jam – hliníků, které jsou dokladem rozsáhlé stavební či hospodářské činnosti. Získaná keramika naznačuje, že středověké osídlení bylo kontinuální a trvalo od již zmíněného 10. století až do konce století 14. Ojedinele se objeví stěp i z počátku století patnáctého. Několik sílexových ústěpů naznačuje, že poloha byla osídlena i v mladší či pozdní době kamenné. Při výzkumu objektu K 502 byl nalezen zlomek kosti diluviálního zvířete (mamut, nosorožec?), který byl pravděpodobně vyzvednut ze spodních partií sprásové návěje při exploataci hlíny.

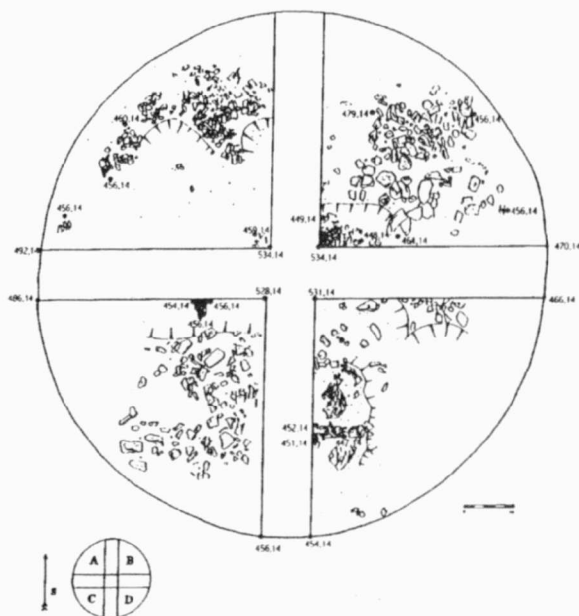
Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé

Slatinice (okr. Olomouc). „Stará kotelna“. 10.-15. Jh. Siedlung. Rettungsgrabung.

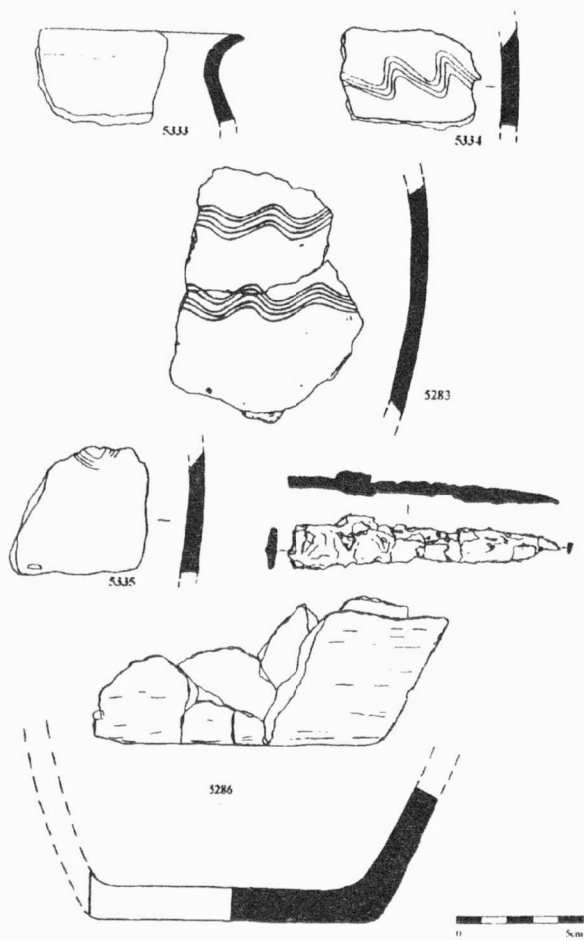
SLAVIČÍN (k. ú. Nevšová, okr. Zlín)

„Mladý háj“. Středohradištní období – 9. století. Mohylové pohřebiště. Záchran-
ný výzkum.

Obr. 36. Slavičín-Nevšová trať „Mladý háj“. Půdorys mohyly č. 1 po výzkumu.

Slavičín-Nevšová, Flur "Mladý háj". Grundriß des Grabhügels Nr 1 nach der Grabung.

Obr. 37. Slavičín-Nevšová, trať „Mladý háj“. Výběr nálezů z mohyly č. 1.

Slavičín-Nevšová, Flur „Mladý háj“. Auswahl der Funde aus dem Grabhügel Nr 1.

Lesní trať „Mladý háj“ se nachází asi 2,5 km severovýchodně od okraje obce Slavičín-Nevšová na temeni výrazného táhlého návrší jižního předhůří Komonecké vrchoviny v nadmořské výšce kolem 535 m. Lokalita ve trati „Mladý háj“ s pomístním názvem „Kulatý trávník“ je situována na ZM 1 : 10 000, č. l. 25-34 – 13 od Z s. č. 356 mm a od J s. č. 343 mm. Jedná se o skupinu tří mohyl, z nichž jedna byla zkoumána již v roce 1966 zlínským muzeem (archiv M Zlín – č. j. 548/70). Severozápadně asi ve vzdálenosti 110 m se nachází osamocená mohyla a další solitérní mohyla je ve vzdálenosti asi 230 jihovýchodním směrem (byla prozkoumána v roce 1989: Kohoutek – Plášek 1993, 78-79). Výzkum byl realizován na největší mohyle z oněch tří v ústřední skupině, která byla roce 2001 citelně poškozena vývratem. Mohyla měla průměr 9,6 m a její střed dosahoval výšky 0,9 m nad úroveň okolního terénu. Výzkum byl prováděn v jednotlivých kvadrantech (A-D), následným odstraněním vzniklých profilů. Podařilo se zjistit, že prakticky v hloubce kolem 0,1 m pod povrchem mohyly byl na jejím tělese položen kamenný plášť z větších plochých pískovcových kamenů (max. velikost jednotlivých prvků až 0,2 m). Tento plášť se uchoval v relativně dobrém stavu v kvadrantech A, C a D. Násyp mohyly pod pláštěm byl tvořen žlutohnědou jílovitou hlínou obdobného charakteru jako okolní podloží. Po částečném odstranění násypu se v hloubce kolem

0,5-0,6 m vyrýsovala poněkud tmavěji zbarvená vrstva, kde se také podařilo zachytit maximum archeologických nálezů, a to jak železných předmětů – nůž na profilu mezi kvadranty A a C a kování vědérka na profilu mezi kvadranty C a D, tak především keramiky (dno nádoby, fragmenty z výdutí a podhrdlí, apod.). Keramika byla z hrubšího, nekvalitně vypáleného materiálu a jako výzdobný prvek na povrchu nádob byla zastoupena vícenásobná vlnice (za pozornost stojí skutečnost, že tři zlomky keramiky lze přisoudit do okruhu neolitické kultury LnK – ostatně další kolekce materiálu této kultury byla získána povrchovou prospekci ve vzdálenosti cca 350 m severozápadním směrem od zkoumané mohyly). V této úrovni se také v kvadrantech A, C a D objevily zbytky zuhelnatělých trámů, tvořící podkladový věnec blíže nezjistitelné konstrukce patrně kvadratického půdorysu. V hloubce kolem 0,8 m pod středem mohyly se objevil druhý kamenný plášť, resp. kameny vyložená plocha, která překrývala mírnou vyvýšeninu původního podloží. Ve středu kříže kontrolního bloku byly těsně pod povrchem mohylového tělesa nalezeny zbytky žárového pohřbu, nasypaného do vyhloubené jámy v tělese mohyly. Podle všech známek zde byl pohřeb vložen až dodatečně po výstavbě mohyly, nasvědčovalo by tomu i případné poškození vrchního kamenného pláště mohyly v těchto místech (antropologické vyhodnocení pozůstatků ještě nebylo provedeno, ale podle předběžného určení se jednalo pouze o izolovaný pohřeb jediné osoby).

Závěrem lze konstatovat, že zkoumaná mohyla náleží celkem bezpečně do středohradištního období (9. století), kam lze zařadit i ostatní dříve zkoumané mohyly ve trati Mladý háj. Naprosto výjimečná je však ve východomoravském prostředí svou konstrukcí – dvojitý kamenný plášť, dřevěná vnitřní konstrukce apod., a patří tak mezi významné památky velkomoravského období na území jihovýchodní Moravy.

Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno

Literatura:

Kohoutek, J. – Plášek, K., 1993: Průzkum slovanského mohylníku na katastru Slavičína, PV 1989, Brno, 78-79

Resumé

Slavičín (Kataster Nevšová, Bez. Zlín). „Mladý háj“. Mittlere Burgwallzeit – 9. Jh. Rettungsgrabung.

STARÉ MĚSTO U BRUNTÁLU (okr. Bruntál)

Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie. Středověk (13. stol.). Zjišťovací výzkum.

V červenci a srpnu 2002 byl proveden zjišťovací výzkum v presbytáři kostela P. Marie ve Starém Městě u Bruntálu. Lokalita je situována na ZM 1:10 000, l. č. 15-31-07, od Z s. č. 29 mm a od J s. č. 27 mm. Pod úrovní současné dlažby presbyteria byly zjištěny tři recentní zásepové vrstvy (k. č. 101-103), pocházející ze stavebních úprav z poslední čtvrtiny 19. a první třetiny 20. století. Pod nimi byly zachyceny další tři vrstvy zásepů se sporadickým počtem archeologických nálezů (k. 104 až 106), z nichž první časově spadala do období druhé barokní přestavby kostela kolem roku 1787 a poslední (k. č. 106) souvisí s první barokní přestavbou po roce 1655. Do stejné časové fáze lze zařadit také dva objevené cihelné sokly